

2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
MERKEZ ORTAOKULU SEÇMELİ YAPAY ZEKÂ UYGULAMALARI-1 DERSİ
GÜNLÜK DERS PLANI

DERS : Yapay Zekâ Uygulamaları-1

SINIF : 7. Sınıf (7D ve 7E)

ÜNİTE ADI : YZU.1.2. Yapay Zekânın Kullanım Alanları ve Alt Boyutları

KONU : YZU.1.2.1. Yapay Zekânın Kullanım Alanları

DERS SAATİ: 2 ders saati (40+40 dk)

TARİH : 06-10 Ekim 2025 (5.Hafta)

KAZANIMLAR:

- YZU.1.2.1.1. Yapay zekânın kullanım alanlarını ifade eder.
- YZU.1.2.1.2. Yapay zekâ uygulamalarının nasıl çalıştığını örnekler üzerinden açıklar.

ÖĞRETİM YÖNTEM VE TEKNİKLERİ : Tartışma, Soru-Cevap, Sunuş Yoluyla Öğretim, Akran Öğretimi

KULLANILAN EĞİTİM TEKNOLOJİLERİ VE MATERYALLER: Akıllı tahta, bilgisayar, internet bağlantısı, YZ uygulama videoları (otomatik çeviri, yüz tanıma), Kahoot!

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR: Ahilik Kültürü Haftası

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME: Kahoot! (Ders Sonu Etkinliği)

DERS AKIŞI (80 DAKİKA)

1. Ders Saati (40 dk) - Kullanım Alanlarının Tekrarı ve Çalışma Mantığına Giriş

Giriş (10 dk):

- **Yoklama ve Motivasyon**: Hızlı yoklama alınır. Öğrencilerin önceki dersten (4. hafta) hatırladığı en ilgi çekici YZ kullanım alanı sorulur.
- **Ahilik Bağlantısı**: Ahilik Kültürü Haftası'na değinilerek, Ahiliğin temel değerleri olan dürüstlük ve güven vurgulanır. "Yapay zekâ uygulamalarında güvenilirlik (örneğin, bir otonom aracın kararlarına güvenmek) neden önemlidir?" sorusuyla derse geçiş yapılır.
- **Kazanımların Duyurulması**: Bu dersin ana hedefinin, YZ'nin nerede kullanıldığından çok, bu uygulamaların temelde nasıl bir mantıkla çalıştığını anlamak olduğu belirtilir (YZU.1.2.1.2).

Geliştirme (25 dk):

- **Kullanım Alanlarının Fonksiyonel Gruplandırılması**: YZ uygulamaları, çalışma biçimlerine göre gruplandırılır (örneğin: Görüntü tabanlı, Metin tabanlı, Öneri tabanlı).
- **Örnek Olay**: Basit Çalışma Mantığı (YZU.1.2.1.2):

- **Örnek 1: Finans (Dolandırıcılık Tespiti):** Bu YZ'nin insan gibi düşünmediği, sadece **veri kalıplarını** karşılaştırdığı açıklanır. "Normalde İstanbul'da alışveriş yapan bir kartın 1 dakika sonra Çin'de kullanılması 'anormal bir kalıptır' ve YZ bunu otomatik olarak bloklar." YZ'nin **kalıp tanıma** özelliği vurgulanır.
- **Örnek 2: Otonom Araçlar (Görüntü İşleme):** Otonom aracın yolu **nasıl gördüğü** açıklanır. Kamera görüntüsünün binlerce küçük kareye bölündüğü ve her karedeki **renk ve şekil kalıplarının** YZ tarafından 'yaya', 'dur işareti' veya 'yol' olarak etiketlendiği anlatılır.
- **Soru-Cevap:** YZ'nin bir uygulama için neye ihtiyaç duyduğu sorulur. (Cevap: **Veriye, Algoritmaya ve Karşılaştırma yapmaya.**)

Kapanış (5 dk):

- Öğrencilerden, telefonlarında kullandıkları herhangi bir uygulamanın (örneğin Instagram filtreleri) temelinde yatan YZ çalışma mantığını bir cümleyle özetlemeleri istenir.

2. Ders Saati (40 dk) - Uygulamaların Detaylı Analizi ve Değerlendirme

Giriş (5 dk):

- **Akran Öğretimi Tekrarı:** Öğrencilerden yanındaki arkadaşına **Yüz Tanıma** sisteminin nasıl çalıştığını, sadece 3 adımda (Veri Girişi, Analiz, Karar) kısaca anlatması istenir.

Geliştirme (30 dk):

- **Detaylı Uygulama İncelemesi (YZU.1.2.1.2):**
 - **İnceleme 1: Ses İşleme Uygulamaları (Çeviri):** YZ'nin bir dili başka bir dile çevirirken kelime kelime değil, **anlam ve bağlam** bütünlüğünü nasıl kurduğu anlatılır. Farklı dillerdeki benzer cümle yapılarının karşılaştırmalı olarak gösterilmesi sağlanır.
 - **İnceleme 2: Öneri Sistemleri (Netflix/YouTube):** Bu YZ'nin öğrencileri nasıl gruplara ayırdığı açıklanır. "Siz 7D sınıfındaki Ayşe'nin izlediği filmleri sevdiniz, o zaman Ayşe'nin favori filmlerinden birini size önerelim." **Kullanıcı davranışlarını taklit etme** mantığı anlatılır.
- **Mini Tartışma: Etik Boyut:** "Öneri sistemleri bana sürekli sevdiğim şeyleri gösterirse, yeni şeyler öğrenme fırsatını kaçırmaz mıyım?" sorusuyla eleştirel düşünme teşvik edilir. Bu, **Ahilik** temasındaki dürüstlük ve sorumluluk kavramına bağlanır.

Uygulama ve Değerlendirme (5 dk):

- **Kahoot! Yarışması:** Hazırlanan **Yapay Zekâ Kullanım Alanları Kahoot!** testi, dersin sonunda uygulanarak hem bir önceki dersin hem de bu dersin temel kazanımları hızlıca ölçülür ve pekiştirilir.